

[Raunkjær.]

stillinger for småbørnslærerinder for tiden ved det grønlandske skolevæsen, men det kunne jo ændres. Med de erfaringer, vi har herhjemme med hensyn til den gode indsats, disse småbørnslærerinder gør, synes jeg, der er grund til at diskutere dette spørgsmål i det udvalg, jeg formoder bliver nedsat. Hvis en sådan bestemmelse ikke kan indføres, kunne vi måske indføre en særlig småbørnspædagogisk uddannelse som linjefag. Det er jo et meget bredt felt, lærerne skal sprede sig over, når de skal undervise børn fra 7 til 17 år, og måske var det ønskeligt med en vis specialisering, som der da også på anden vis er givet mulighed for i dette lovforslag.

Det nye, der er optaget i § 5, er bestemmelsen om, at anden forberedelse end realeksamen kan give mulighed for optagelse på seminarier, og ligesom den foregående taler, hilser vi fra venstres side dette med tilfredshed. Der bliver efterhånden flere muligheder for uddannelse i Grønland, som giver et godt udgangspunkt for optagelse.

Dernæst er der de to års præparandundervisning. Den giver altså mulighed for, at manden fra ploven — som vi siger hernede, det er der jo ikke chance for i Grønland — kan komme ind, og det kan mange gange være en fordel, at vedkommende har været ude i erhvervslivet; det giver mulighed for at komme i kontakt med flere fra det grønlandske samfund, og det er det, der er så hårdt brug for.

Vedrørende seminariets lærere stilles der visse krav, men det fremgår ikke, hvad det egentlig er for en uddannelse, der giver basis for disse stillinger, og hvor uddannelsen skal foregå; men det kan vi måske diskutere i udvalget.

I bemærkningerne står der, at man har standset muligheden for uddannelse af grønlændere ved de danske seminarier. Nu skal det vel forstås sådan, at hvis de betaler det, det koster, skal den mulighed stå åben også fremover; men det er klart, at der er perspektiver i det også af økonomisk art.

I § 19 omtales der en hel del paragraffer, hvis regler skal fastsættes efter forudgående forhandling mellem ministeren eller ministeriet for Grønland og undervisningsministeren. For os at se havde det været mere fornuftigt, om det havde været omvendt:

at det var undervisningsministeren, der havde fremsat lovforslaget, og at han så på grund af de særlige grønlandske forhold havde konfereret med ministeren for Grønland, hvis vi skal have en sådan minister, eller med et særligt grønlandsk interesseorgan.

I modsætning til den danske lov om uddannelse af lærere står der i det her foreliggende lovforslag ikke noget om en videregående læreruddannelse. Men jeg formoder, at de samme muligheder står åbne for grønlandske lærere som for danske med hensyn til en videregående undervisning på Danmarks lærerhøjskole og Danmarks højskole for legemsøvelser.

Jeg håber, at de her fremsatte kommentarer har givet udtryk for, at lovforslaget har vor store interesse. Der er altså ting, vi gerne vil have undersøgt og nærmere belyst i et udvalg, men vi vil fra venstres side gerne medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Gertie Wandel: Dette lovforslag om læreruddannelsen i Grønland må for alle danske stå som noget meget centralt. I uddannelsen af børnene og de unge ligger jo nøglen til Grønlands fremtid. Det må derfor hilses med stor tilfredshed, at der nu er udarbejdet et forslag om læreruddannelsen, som alle officielle skolemyndigheder og uddannelsesrådet for Grønland er enige om.

Selv om der gennem en lang årrække er uddannet lærere i Grønland, og selv om seminariet i Godthåb ved den sidste ordning i 1957 blev væsentligt ændret, har det dog længe stået klart, at læreruddannelsen i Grønland for at virke tiltrækkende på unge grønlændere helt må sidestilles med den uddannelse, der foregår på danske seminarier. Det er en sådan sidestillet uddannelse, der skal danne grundlag for den nødvendige ligestilling i lønmæssig og avancementsmæssig henseende af lærere, uddannet i Grønland, og deres kolleger, uddannet på danske seminarier. Af bemærkningerne til lovforslaget ses, at der endda er lagt vægt på at skabe en uddannelse, som vil give lærere, uddannet i Grønland, ret til at få ansættelse i den danske folkeskole.

Præparandundervisningen, der skal sætte eleverne i stand til at bestå optagelsesprøven